

C.E.I.P. DOCTORA ANNA LLUCH (ALFARA DEL PATRIARCA)

EDUCACIÓ INFANTIL

REUNIÓ INICIAL // CURS 2023-2024

Estimats pares i estimades mares:

Educar és cosa de tres, del xiquet/a, protagonista i constructor/a del seu propi aprenentatge, i de la família i l'escola, responsables de guiar i acompañar el procés d'aprenentatge.

Guiar i acompañar aquest procés no és tasca fàcil, però ho serà més, i més efectiva en la mesura en que família i escola ens coordinem, compartint criteris i estratègies educatives.

Vosaltres com a família i nosaltres com a educadors/es; hem de tenir en compte que volem i desitgem el mateix objectiu:

“que els/les vostres fills/es desenvolupen al màxim totes les seues capacitats (intel·ligències múltiples) i que siguin feliços a l'escola”

«No eduquem als nostres fills/es per al món de hui. Aquest món haurà canviat quan siguem grans. Hem de donar prioritat a ajudar als xiquets/es a desenvolupar la seua capacitat de creativitat i d'adaptació»

María Montessori

A continuació, volem indicar-vos alguns punts que van a guiar el nostre treball a les aules d'Educació Infantil i que poden ser útils ajudant el xiquet/a en el moment d'entrada i acollida a aquest nou món que és l'escola.

Queridos padres y queridas madres:

Educar es cosa de tres, del niño/a, protagonista y constructor/a de su propio aprendizaje, y de la familia y la escuela, responsables de guiar y acompañar el proceso de aprendizaje.

Guiar y acompañar este proceso no es tarea fácil, pero lo será más, y más efectiva en la medida en que familia y escuela nos coordinemos, compartiendo criterios y estrategias educativas.

Vosotros como familia y nosotros como educadores/as; debemos tener en cuenta que queremos y deseamos el mismo objetivo:

“que vuestros/as hijos/as desarrollen al máximo todas sus capacidades (inteligencias múltiples) y que sean felices en la escuela”

“No eduquemos a nuestros hijos/as para el mundo de hoy. Este mundo habrá cambiado cuando sean mayores. Tenemos que dar prioridad a ayudar a los niños/as a desarrollar su capacidad de creatividad y adaptación”

María Montessori

A continuación, queremos indicaros algunos puntos que van a guiar nuestro trabajo en las aulas de Educación Infantil y que pueden ser útiles para ayudar al niño/a, sobre todo en el momento de entrada y acogida a este nuevo mundo que es la escuela.

L'ACOLLIDA

- ◆ L'entrada per primera volta a l'escola és un dels reptes més rellevants que viuen els xiquets i les xiquetes. El moment evolutiu i les seues característiques de desenvolupament fan que aquestes primeres experiències significatives de separació temporal requerisquen un acompañament de qualitat per crear un ambient de seguretat física i emocional per a l'alumnat i les famílies. Separar-se del seu ambient i entrar en un ambient nou crea en la majoria dels infants certs temors. **Això és l'acollida. Acceptar el nou ambient, sense perdre del tot el de casa.**
- ◆ Per aquest motiu, la metodologia que emprem a infantil de treball per ambients d'aprenentatge, fa que els xiquets/es **se senten com a casa**. Els ambients es preparen amb la màxima cura com si estigueren a la llar. A més, respectem els interessos i necessitats de cada infant respectant els seus ritmes de maduració i aprenentatge.
- ◆ L'entrada del vostre fill/a a l'escola suposa un moment difícil, tant per a vosaltres com per a ell o ella. Com a mestres ho comprenem i ens fem càrec, i per tal de superar-ho positivament desitgem que hi haja una **comunicació total** entre tots/es que afavorisca el procés pel qual passarà el vostre fill o la vostra filla, la mateixa família i el professorat.
- ◆ Si vosaltres us calmeu i **parleu amb el professorat** sobre el què us preocupa, *el xiquet o xiqueta es calmarà més fàcilment*.
- ◆ És necessari **acceptar** al vostre fill/a com és, **sense comparar-lo** amb altres xiquets/es.
- ◆ **Presenteu-los l'escola com un lloc agradable** i parleu amb ells/es d'açò abans de començar a anar a l'escola a setembre.

LA ACOGIDA

- ◆ La entrada por primera vez en la escuela es uno de los retos más relevantes que viven los niños y las niñas. El momento evolutivo y sus características de desarrollo hacen que estas primeras experiencias significativas de separación temporal requieran un acompañamiento de calidad para crear un ambiente de seguridad física y emocional para el alumnado y las familias. Separarse de su ambiente y entrar en un ambiente nuevo crea en la mayoría de los infantes ciertos temores. **Eso es la acogida. Aceptar el nuevo ambiente, sin perder del todo el de casa.**
- ◆ Por este motivo, la metodología que llevamos a cabo en infantil de trabajo por ambientes de aprendizaje, hace que los niños/as **se sientan como en casa**. Los ambientes se preparan con el máximo cuidado como si estuvieran en casa. Además, se respetan los intereses y necesidades de cada niño/a respetando sus ritmos de maduración y aprendizaje.
- ◆ La entrada de vuestro hijo/a a la escuela supone un momento difícil, tanto para vosotros como para él o ella. Como maestras/os lo comprendemos y nos hacemos cargo, y con tal de superarlo positivamente deseamos que haya una **comunicación** total entre todos/as que favorezca el proceso por el que pasará vuestro hijo o vuestra hija, la misma familia y los/las maestros/as.
- ◆ Si vosotros/as os calmáis y **habláis con el profesorado** sobre lo que os preocupa, *el niño o niña se calmará más fácilmente*.
- ◆ Es necesario **aceptar** a vuestro hijo/a como es, **sin compararlo** con otros niños/as.
- ◆ **Presentarles la escuela como un lugar agradable** y hablar con ellos/as de esto antes de empezar a ir a la escuela en septiembre.

- ◆ No porteu al vostre fill o filla a l'escola fent-li promeses “et compraré...”, “tinc caramels...”, etc. Tot això es pressuposar que no els agradarà l'escola i no creure en les seues possibilitats.
- ◆ No li feu viure l'escola com una cosa perillosa: “Ja veuràs quan vages a l'escola...”
- ◆ Cal donar-los seguretat i confiança en si mateixos, sense fer recomanacions com: “pega si et peguen...”, “no pegues..” que generalment solen malinterpretar.
- ◆ **En deixar el vostre fill o filla i acomiadar-vos-en:**
 - És important que no note una actitud de dubte per part vostra.
 - No digueu-li mentides o us n'aneu quan estiga despistat/da, se sentirà enganyat o enganyada.
 - L'hora d'acomiadar-se és molt important i és l'adult qui ha d'ajudar el xiquet o xiqueta a superar el moment i estar atent a la seu necessitat.
 - Si es queda tranquil/-la acomiadeu-vos amb naturalitat.
 - Si té angoixa, doneu-li temps, heu de ser vosaltres els que l'ajudeu.
 - Entrar sempre a l'escola de la mà, no al braç. Li costarà més separar-se de vosaltres.
- ◆ És importantíssim potenciar l'autonomia i independència del xiquet/a, que siga capaç d'utilitzar els serveis higiènics, de llavar-se i aixecar-se les mans i de manifestar les seues necessitats. Per això **es recomana** que el/la xiquet/a passe la nit a la seu habitació, no a la dels pares i mares; que es manifeste a casa parlant, que explique el que vol, no fent-li cas si parla a mitges o amb gestos i sobretot, **evitar l'ús del xumet i del biberó**; ja que poc a poc ha d'anar desapareixent.

- ◆ No llevéis a vuestro hijo o hija a la escuela haciéndole promesas “te compraré...”, “tengo caramelos...”... Todo eso presupone que no les gustará la escuela y que no creemos en sus posibilidades.
- ◆ No le hagáis vivir la escuela como una cosa peligrosa: “Ya verás cuando vayas a la escuela...”
- ◆ Hay que darles seguridad y confianza en si mismos/as, sin hacer recomendaciones como: “pega si te pegan...”, “no pegues...” que generalmente suelen malinterpretar.
- ◆ **Al dejar a vuestro hijo o hija y despediros:**
 - Es importante que no note una actitud de duda por parte vuestra.
 - No decidle mentiras o irse cuando esté despistado/a, se sentirá engañado o engañada.
 - La hora de despedirse es muy importante y es el adulto quien debe ayudar al niño/a a superar el momento y estar atento a su necesidad.
 - Si se queda tranquilo/a despediros con naturalidad.
 - Si está angustiado/a, darle tiempo, debéis ser vosotros/as los/as que le ayudéis.
 - Entrar siempre al colegio de la mano, no del brazo. Le costará más separarse de vosotros/as.
- ◆ Es importantísimo potenciar la autonomía e independencia del niño/a, que sea capaz de utilizar los servicios higiénicos, de lavarse las manos y de manifestar sus necesidades. Por eso se **recomienda** que el/la niño/a pase la noche en su habitación, no en la de los padres y madres; que se manifieste en casa hablando, que explique lo que ha hecho, no haciendo caso si habla a medias o con gestos y sobretodo, **evitar hacer uso del chupete y biberón; ya que poco a poco deben ir desapareciendo.**

◆ L'organització d'infantil es realitza en el moment d'entrada i assemblea en el seu grup i en la seua aula de referència de 3, 4 i 5 anys i per al treball en ambients, en grups heterogenis de xiquets/es barrejats de 4 i 5 anys i a partir del 2ⁿ trimestre s'incorporen els de 3 anys. Per tant, el **període d'acollida i d'incorporació a l'escola** es realitzarà de la següent manera:

- El **1^r dia d'escola (dilluns 11 de setembre)**, esteu tots/es convidats a la **festa de benvinguda** de l'alumnat de l'escola. A continuació hi haurà **jocs per a l'alumnat de 3, 4 i 5 anys** i les famílies de 3 anys. Passarem un matí molt divertit fins l'hora del pati!!!

Aquest dia sols s'incorporaran els xiquets/es de 4 i 5 anys amb el seu grup de referència. La porta d'entrada i eixida durant tot el curs per a **4 i 5 anys** serà la **porta 1** (porta de l'edifici d'infantil). L'alumnat d'infantil 3 anys i les seues famílies abandonaran l'escola a l'hora del pati. La porta d'entrada i eixida durant tot el curs per a **3 anys** serà la **porta 3** (porta d'emergència)

- A partir del **2ⁿ dia d'escola (dimarts 12 de setembre)** començaran a incorporar-se els xiquets/es de 3 anys en grups de 4 o 5 cada dia. Segons el nombre d'alumnat de 3 anys que es matricula cada any, organitzem l'entrada. De manera general, tots i totes els xiquets/es de 3 anys s'incorporaran entre la 1^a i la 2ª setmana d'escola. Tot el curs entraran per la **porta 3 (porta d'emergència)**. L'*ordre d'incorporació dels xiquets/es de 3 anys en el període d'acollida* és:

· El **1^r dia o el 1^r dia i 2ⁿ d'incorporació (segons els germans/es que s'incorporen)** els xiquets/es que ja tinguin germans/es al centre o alumnat que per algun motiu excepcional tinga que incorporar-se en primer lloc. L'horari serà de 9:00h. A 12:45h. **Els primers 30 minuts** podeu estar les famílies amb els vostres fills/es dins l'aula, però es recomana que quan comencen a estar còmodes i vinculats en l'aula, les famílies aneu abandonant l'espai amb un acomiadament calmat i sense insistències (un beset i fins després). Els vostres fills/es ho agrairan.

- ◆ La organización de infantil se realiza en el momento de entrada y asamblea en su grupo y en su aula de referencia de 3, 4 y 5 años y para el trabajo en ambientes, en grupos heterogéneos de niños/as mezclados de 4 y 5 años y a partir del 2º trimestre se incorporan los de 3 años. Por lo tanto, el **periodo de acogida y de incorporación a la escuela** se realizará de la siguiente manera:

- El **1r día de escuela (lunes 11 de septiembre)**, estáis todos/as invitados a la **fiesta de bienvenida** del alumnado de la escuela. A continuación habrá **juegos para el alumnado de 3, 4 y 5 años** y las familias de 3 años. ¡¡¡Pasaremos una mañana muy divertida hasta la hora del patio!!!

Este día solo se incorporarán los niños/as de 4 y 5 años con su grupo de referencia. La puerta de entrada y salida durante todo el curso para **4 y 5 años** será la **puerta 1** (puerta del edificio de infantil). El alumnado de infantil 3 años y sus familias abandonarán la escuela a la hora del patio. La puerta de entrada y salida durante todo el curso para **3 años** será la **puerta 3** (puerta de emergencia).

- A partir del **2º día de escuela (martes 12 septiembre)** empezarán a incorporarse los niños/as de 3 años en grupos de 4 o 5 cada día. Según el número de alumnado de 3 años que se matricula cada año, organizamos la entrada. De manera general, todos y todas los niños/as de 3 años se incorporarán entre la 1ª y la 2ª semana de escuela. Todo el curso entrarán por la **puerta 3 (puerta de emergencia)**. El orden de incorporación de los niños/as de 3 años en el periodo de acogida es:

· **El 1r día o el 1r día y 2º de incorporación (según los hermanos/as que se incorporan)** los niños/as que ya tengan hermanos/as en el centro o alumnado que por algún motivo excepcional tenga que incorporarse en primer lugar. El horario será de 9:00h. A 12:45h. **Los primeros 30 minutos** podéis estar las familias con vuestros hijos/as dentro del aula, pero se recomienda que cuando empiecen a estar cómodos y vinculados en el aula, las familias vayáis abandonando el espacio con una despedida calmada y sin insistencias (un besito y hasta luego). Vuestros hijos/as lo agradecerán.

• La resta dels dies (**13, 14, 15 i 18 de setembre**) els xiquets/es de 3 anys que no tenen germans/es i organitzats per ordre alfabètic. L'horari serà de 9:00 a 12:45h. **Els primers 30 minuts** també podeu estar les famílies amb els vostres fills/es dins l'aula, però es recomana que quan comencen a estar còmodes i vinculats en l'aula, les famílies aneu abandonant l'espai amb un acomiadament calmat i sense insistències (un beset i fins després). Els vostres fills/es ho agrairan.

I aquests dies, **els xiquets/es de 3 anys que s'incloraren el dia anterior, vindran a l'escola en horari d'11:00h. a 12:45h. ja esmorzats (full annex periode d'acollida)**. En eixe moment que és el temps de pati, les famílies també podeu quedar-se al pati d'11:00h. A 12:00h. Una volta entren a l'aula, podeu abandonar poc a poc l'escola fins l'hora de recollida a les 12:45h.

I per últim, **el dimarts 19 de setembre**, s'incloren tots/es junts en horario complet de 9:00h. a 13:00h.

Dies abans de l'inici de l'escola es realitzaran les **reunions individuals** amb les famílies de l'alumnat de 3 anys amb el seu tutor/a per a fer entrega del qüestionari inicial i del material sol·licitat (**full annex organització reunions**)

Amb aquesta organització podem arribar millor i amb més cura als xiquets/es que s'incloren per 1ª vegada a l'escola i l'atenció és més individualitzada, més respectuosa i més acollidora, respectant al màxim el procés d'acollida i vinculació a la nova etapa que comencen.

Esperem la vostra ajuda i per la nostra part estem oberts/es a la comunicació continua amb vosaltres en un moment tan important.

· El resto de los días (13, 14, 15 y 18 de septiembre) los niños/as de 3 años que no tienen hermanos/as y organizados por orden alfabético. El horario será de 9:00 a 12:45h. Los **primeros 30 minutos** también podéis estar las familias con vuestros hijos/as dentro del aula, pero se recomienda que cuando empiecen a estar cómodos y vinculados en el aula, las familias ir abandonando el espacio con un despidio calmado y sin insistencias (un besito y hasta luego). Vuestros hijos/se lo agradecerán.

Y este día, los niños/as de 3 años que se incorporaron el día anterior, vendrán a la escuela en horario de 11:00h. a 12:45h. ya almorzados (**hoja anexo periodo de acogida**). En ese momento que es el tiempo de patio, las familias también podéis quedarnos en el patio de 11:00h. A 12:00h. Una vez entran al aula, podéis abandonar poco a poco la escuela hasta la hora de recogida a las 12:45h.

Y por último **el martes 19 de septiembre**, se incorporan todos/as juntos en horario completo de 9:00h. a 13:00h.

Días antes del inicio de la escuela se realizarán las **reuniones individuales** con las familias del alumnado de 3 años con su tutor/a para hacer entrega del cuestionario inicial y del material solicitado (**hoja anexo organización reuniones**)

Con esta organización podemos llegar mejor y con más cuidado a los niños/as que se incorporan por 1ª vez en la escuela y la atención es más individualizada, más respetuosa y más acogedora, respetando al máximo el proceso de acogida y vinculación en la nueva etapa que empiezan.

Esperamos vuestra ayuda y por nuestra parte estamos abiertos/as a la comunicación continua con vosotr@s en un momento tan importante.

RELACIONS AMB LES FAMÍLIES

És un objectiu prioritari de l'equip educatiu d'educació infantil que les famílies del nostre alumnat s'acosten a l'escola amb naturalitat i la senten com a seu.

Per tal d'afavorir-ho realitzarem **trimestralment reunions** grupals i **entrevistes individuals** quan es considere necessari, tant per la vostra com per la nostra part.

A més, podreu **participar setmanalment en els diferents ambients d'aprenentatge, tallers i grups interactius** i estar presents en el dia a dia de l'escola i dels vostres fills/es. En aquesta metodologia, les famílies també sou part important, ja que sou el primer agent socialitzador amb qui es troba l'infant, per això l'escola ha d'estar oberta a les famílies.

Cadascuna de vosaltres té uns valors, uns costums i unes tradicions que enriqueixen l'escola i per això cal acollir-vos i aconseguir així una relació de complicitat, on entre tots i totes arribem a un objectiu comú: **El Benestar i la felicitat de l'infant.**

També en la 1ª reunió de l'aula, podreu apuntar-se a les diferents **comissions de voluntariat de famílies** que tenim al centre, tant per al muntatge dels espais a infantil com per a la participació en les diferents activitats del centre.

Els **dimecres** de totes les setmanes de **12:30h a 13:30h** (octubre a maig) i de **13:00h a 14:00h** (setembre i juny) és l'hora de **tutoria** per a pares i mares on podreu contactar amb nosaltres i fer les consultes necessàries.

RELACIONES CON LAS FAMILIAS

Es un objetivo prioritario del equipo de Educación Infantil que las familias de nuestro alumnado se acerquen a la escuela con naturalidad y la sientan como suya.

Para favorecerlo realizaremos **trimestralmente reuniones grupales** y **entrevistas individuales** cuando se considere necesario, tanto por nuestra parte como por la vuestra.

Además, podéis **participar semanalmente en los diferentes ambientes** de aprendizaje, **talleres y grupos interactivos** y estar presentes en el día a día del colegio y de vuestros hijos/as. En esta metodología, las familias también sois parte importante, ya que sois el 1r agente socializador con el que se encuentra vuestros hijo/a, por eso, el colegio debe estar abierto a las familias.

Cada una de vosotras tiene unos valores, unas costumbres y unas tradiciones que enriquecen el colegio y por eso debemos acogeros y conseguir así una relación de complicidad, donde entre todos y todas lleguemos a un objetivo común: **El Bienestar y la felicidad del niño/a.**

También en la 1ª reunión de aula, podréis apuntaros a las diferentes **comisiones de voluntariado de familias** que tenemos en el centro, tanto para el montaje y adecuación de los espacios de infantil como para la participación en las diferentes actividades del centro.

Los **miércoles** de todas las semanas de **12:30h a 13:30h** (octubre a mayo) y de **13:00h a 14:00h** (septiembre y junio) será la hora de **tutoría** para padres y madres donde podréis contactar con nosotros/as y hacer las consultas necesarias.

Altres mitjans de comunicació per a les famílies que tenim a l'escola són els següents:

A L'ESCOLA	
Correu electrònic de l'escola	46001047@edu.gva.es
Telèfon de l'escola	96 120 55 65
Web Família	Agenda (informacions i circulars)
Web de l'escola	https://portal.edu.gva.es/doctoraannalluch/
Instagram	ceip_dra_anna_lluch_alfara
Facebook	Ceip Doctora Anna Lluch Alfara
A L'AULA / GRUP DE REFERÈNCIA	
Correu electrònic corporatiu tutor/a de referència (Outlook)	Estarà disponible en la 1 ^a reunió de setembre i a la web al llarg del mes de setembre
Web família	App Conselleria (alta dia matriculació)

* **IMPORTANT:** Veure llibret protocol comunicacions.

A més a més al C.E.I.P. Doctora Anna Lluch hi ha una Associació de Famílies, l'**AFA**, que col·labora amb el professorat del Centre en les diferents activitats i dona subvencions en algunes eixides per als seus membres. És per això que vos animem a que s'integreu en ella per tal d'unir més els esforços i inclòs formar part de la directiva per impulsar nous projectes.

Otros **medios de comunicación para las familias** que tenemos en el colegio son los siguientes:

DEL COLEGIO	
Correo electrónico del colegio	46001047@edu.gva.es
Teléfono del colegio	96 120 55 65
Web Familia	Agenda (informaciones y circulares)
Web del colegio	https://portal.edu.gva.es/doctoraannalluch/
Instagram	ceip_dra_anna_lluch_alfara
Facebook	Ceip Doctora Anna Lluch Alfara
DEL AULA / GRUPO DE REFERENCIA	
Correo electrónico corporativo tutor/a de referencia (Outlook)	Estará disponible en la 1ª reunión de septiembre y en la web a lo largo del mes de septiembre
Web familia	App Conselleria (alta día matriculación)

* **IMPORTANTE:** Ver librito protocolo comunicaciones.

Además el C.E.I.P. Doctora Anna Lluch posee una Asociación de Familias, el **AFA**, que colabora con el profesorado del Centro en diferentes actividades y da subvenciones en algunas salidas para sus miembros. Es por eso que os animamos a que os integréis en ella con tal de aunar más los esfuerzos e incluso forméis parte de la directiva para impulsar nuevos proyectos.

METODOLOGIA

En aquesta etapa d'educació infantil el més important és crear un **clima afectiu i de confiança** que li done seguretat a l'alumnat davant el descobriment del món circumdant.

PROPOSIT: En l'escola estem immersos en **canviar la cultura de la infància** fent-la que gira a través d'ells i elles i no dels adults. Hem d'escoltar-la i observar-la a través del que diu, del que fa, del que construeix, del que inventa... Aprendem a mirar els infants des de qui són i des d'allò que ix d'ells/es i no dels que s'imposa des de fora.

Som part activa de la transformació del paradigma educatiu cap a una escola del segle XXI on el resultat ha de ser una educació per a la vida enfocada en la **personalització de l'aprenentatge** i que la persona puga conèixer i **desenvolupar els seus dons i talents**.

Per aquest motiu, en infantil treballem a través de la metodologia de **TREBALL PER AMBIENTS D'APRENENTATGE** que consisteix en una manera diferent d'organitzar l'alumnat, l'espai i els materials per tal de propiciar i construir un lloc d'aprenentatge que sorgisca espontàniament.

En aquests ambients, els **xiquets/es són els protagonistes i constructors del seu propi aprenentatge** i el paper del mestre es basa fonamentalment en organitzar i afavorir aquest aprenentatge acompañant l'alumnat en aquest camí.

Amb aquesta manera de fer, els infants participen d'una manera més activa, lliure, constructiva i creativa del seu aprenentatge escolar i del seu creixement com a persones. **Es parteix de la curiositat innata dels xiquets/es, dels seus interessos, de les seues preguntes, intervenim per ajudar a estructurar els aprenentatges, habilitats, coneixements...** adquirits amb aquesta **metodologia viva i activa**.

METODOLOGÍA

En esta etapa de educación infantil lo más importante es crear un **clima afectivo y de confianza** que le doy seguridad al alumnado ante el descubrimiento del mundo circundante.

PROPOSITO: En la escuela estamos inmersos en **cambiar la cultura de la infancia** haciéndola girar a través de ellos y ellas y no de los adultos. Tenemos que escucharla y observarla a través de lo que dice, de lo que hace, de lo que construye, de lo que inventa... Aprendemos a mirar los niños desde quién son y desde aquello que sale de ellos/as y no de lo que se impone desde fuera.

Somos parte activa de la transformación del paradigma educativo hacia una escuela del siglo XXI donde el resultado tiene que ser una educación para la vida enfocada en la **personalización del aprendizaje** y que la persona pueda conocer y **desarrollar sus dones y talentos**.

Por este motivo, en infantil trabajamos a través de la metodología de **TRABAJO POR AMBIENTES DE APRENDIZAJE** que consiste en una manera diferente de organizar al alumnado, el espacio y los materiales para propiciar y construir un lugar de aprendizaje que surja espontáneamente.

En estos ambientes, los niños/as son los protagonistas y constructores de su propio aprendizaje y el papel del maestro/a se basa fundamentalmente al organizar y favorecer este aprendizaje acompañando al alumnado en este camino.

Con esta manera de hacer, los niños participan de una manera más activa, libre, constructiva y creativa de su aprendizaje escolar y de su crecimiento como personas. **Se parte de la curiosidad innata de los niños/se, de sus intereses, de sus preguntas, intervenimos para ayudar a estructurar los aprendizajes, habilidades, conocimientos...** adquiridos con esta **metodología viva y activa**.

“Els xiquets i xiquetes aprenen a aprendre” a través de les seues pròpies experiències. I sobretot, **aprenen a través del joc** com una eina bàsica per afavorir l'aprenentatge dels infants.

El infants que es troben entre els 3 a 6 anys mostren una necessitat de jugar i de relacionar-se segons l'etapa evolutiva a la qual es troben, per tant els ambients d'aprenentatge són una manera de poder donar **resposta als interessos i necessitats d'aquests infants** i respectar els diferents ritmes d'aprenentatge.

A través dels ambients oferim una sèrie de materials i espais per tal que l'alumnat experimente, manipule, i en conseqüència, aprengaa, però no establim uns límits temporals fixos. És a dir, **no s'estableixen una sèrie de sabers bàsics que s'han d'assolir en una temporalització concreta, sinó que es respecta el ritme de cada alumne.**

En definitiva, volem que l'alumnat gaudisca de l'escola en totes les seues vessants i no sols l'acadèmica.

“Los niños y niñas aprenderán a aprender” a través de sus propias experiencias. Y sobre todo, **aprenden a través del juego** como una herramienta básica para favorecer el aprendizaje de los niños.

Los niños/as que se encuentran entre los 3 y los 6 años muestran una necesidad de jugar y de relacionarse según la etapa evolutiva en la cual se encuentran, por lo tanto los ambientes de aprendizaje son una manera de poder dar **respuesta a los intereses y necesidades de estos/as niños/as** y respetar los diferentes ritmos de aprendizaje.

A través de los ambientes ofrecemos una serie de materiales y espacios para que el alumnado experimente, manipule, y en consecuencia, aprenda, pero no establecemos unos límites temporales fijos. Es decir, **no se establecen una serie de saberes básicos que se tienen que lograr en una temporalización concreta, sino que se respeta el ritmo de cada alumno/a.**

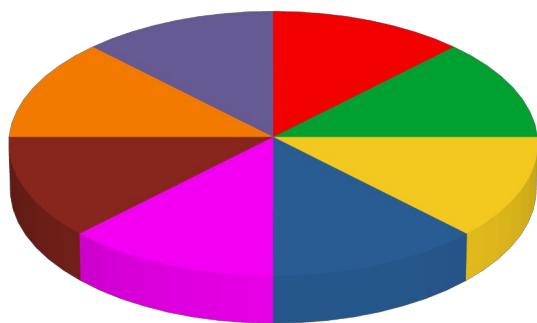

En definitiva, queremos que el alumnado disfrute de la escuela en todas sus vertientes y no solo la académica.

ORGANITZACIÓ DELS AMBIENTS

- A Educació Infantil els **diferents ambients** amb **grups heterogenis de 3, 4 i 5 anys**, que treballem al llarg del curs són els **8** següents:

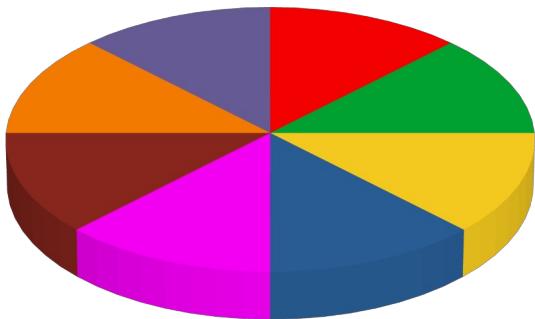
■ JUGUEM A SER (joc simbòlic en anglès)
■ SOM CIENTÍFICS (ciència i natura)
■ SOM ARTISTES (art)
■ FEM I DESFEM (construccions)
■ JUGUEM AMB LA LLUM (llum i ombres)
■ JUGUEM AMB ELS SENTITS (sensorial)
■ ENS MOVEM (psicomotricitat)
■ ENS COMUNIQUEM (llenguatge oral)

- Els dos últims ambients (ens movem i ens comuniquem), sols són de 4 i 5 anys). I el de juguem amb els sentits s'incorpora al 2ⁿ trimestre.
- Aquests ambients al llarg del curs **es realitzen de dilluns a dijous**, degut a que els divendres l'horari es fa més curt, ja que tenim les sessions d'animació lectora i contes amb tot el cicle d'infantil.
- Els **espais** on estan ubicats cada any depenen dels espais disponibles fins que tinguem el nou edifici d'infantil.
- Els ambients **comencen al mes d'octubre i s'acaben al mes de maig**. Setembre el reservem per a fer el període d'acollida i crear el vincle d'apego amb el tutor/a i el mes de juny per a tancar el curs i acomiadar-se amb totes les activitats programades a final de curs.
- En cada ambient hi haurà un/a mestre/a responsable (professorat d'infantil, mestre/a d'anglès, mestre de música, mestra d'EF, mestra de PT o AL...) que en tot moment farà el **seguiment del ambient** en el que es trobe.

ORGANIZACIÓN DE LOS AMBIENTES

- En Educación Infantil los **diferentes ambientes** con **grupos heterogéneos de 3, 4 y 5 años**, que trabajamos a lo largo del curso son los siguientes:

■ JUGUEM A SER juego simbólico en inglés)
■ SOM CIENTÍFICS (ciencia y naturaleza)
■ SOM ARTISTES (arte)
■ FEM I DESFEM (construcciones)
■ JUGUEM AMB LA LLUM (luces y sombras)
■ JUGUEM AMB ELS SENTITS (sensorial)
■ ENS MOVEM (psicomotricidad)
■ ENS COMUNIQUEM (lenguaje oral)

- Los dos últimos ambientes (ens movem i ens comuniquem), solo son para 4 y 5 años. Y el de Juguem amb els sentits se incorpora en el 2º trimestre.
- Estos ambientes a lo largo del curso **se realizan de lunes a jueves**, debido a que los viernes el horario es más corto, ya que tenemos las sesiones de animación lectora y cuentos con todo el ciclo de infantil.
- Los **espacios** donde están ubicados cada año dependen de los espacios disponibles hasta que tengamos el nuevo edificio de infantil.
- Los ambientes **empiezan en el mes de octubre y se acaban en el mes de mayo**. Septiembre lo reservamos para el periodo de acogida y crear el vínculo de apego con el tutor/a y en el mes de junio para cerrar el curso y despedirse con todas las actividades programadas a final de curso.
- En cada ambiente habrá un/a maestra/o responsable (profesorado de infantil, maestro/a de inglés, maestro de música, maestra de EF, maestra de PT o AL...) que en todo momento harán el **seguimiento del ambiente** en el que se encuentre.

HORARI I ORGANITZACIÓ DE L'AULA

L'horari que seguirem a l'aula serà el següent (orientatiu):

PLANIFICACIÓ	
9:00-9:30	Entrada relaxada (fins les 9:10) / Assemblea benvinguda
9:30-10:15	Tallers consciència fonològica / lògica-matemàtica
10:15-11:45	Esmorzar i ambient exterior (pati)
11:45-12:30	Ambients d'aprenentatge (3, 4 i 5 anys)
12:30-12:45	Higiene i bata menjador
DINAR	
15:00-15:45	Activitats especialistes / Altres tallers
15:45-16:10	Conte / Activitat
16:10-16:20	Assemblea acomiadament i resum del dia
16:20-16:30	Eixida relaxada

* L'alumnat de 3 anys farà l'entrada per la porta 3 (porta gran d'emergència del c/ La Noria)

L'assistència regular a l'escola, ajuda les xiquetes i els xiquets a ajustar-se a l'horari de classe i a aprendre els seus processos i rutines diàries, facilitant-los l'organització dels seus esquemes mentals, per això es prega **continuïtat**.

SETEMBRE I JUNY			OCTUBRE A MAIG		
DILLUNS A DIVENDRES			DILLUNS A DIMECRES		
MATÍ	VESPRADA	MENJADOR	MATÍ	VESPRADA	MENJADOR
9:00h a 13:00h*	No hi ha escola	13:00h a 15:00h	9:00h a 12:30h*	15:00h a 16:30h*	12:30h a 15:00h
DIJOUS					
			MATÍ	VESPRADA	MENJADOR
			9:00h a 13:15h*	15:00h a 16:30h*	13:15h a 15:00h
DIVENDRES					
			MATÍ	VESPRADA	MENJADOR
			9:00h a 13:15h*	No hi ha escola	13:15h a 15:00h

* Com heu vist a l'horari anterior, l'entrada i eixida serà relaxada.

HORARIO Y ORGANIZACIÓN DEL AULA

El horario que seguiremos en el aula será el siguiente (orientativo):

PLANIFICACIÓN	
9:00-9:30	Entrada relajada (hasta las 9:10) / Asamblea bienvenida
9:30-10:15	Talleres conciencia fonológica / lógico-matemática
10:15-11:45	Almuerzo y ambiente exterior (patio)
11:45-12:30	Ambientes de aprendizaje (3, 4 y 5 años)
12:30-12:45	Higiene y bata comedor
COMER	
12:45-15:00	
15:00-15:45	Actividades especialistas / Otros talleres
15:45-16:10	Cuento / Actividad
16:10-16:20	Asamblea despedida y resumen del día
16:20-16:30	Salida relajada

* El alumnado de 3 años entrará por la puerta 3 (puerta grande de emergencia de la c/ La Noria).

La asistencia regular al colegio, ayuda a los niños/as a ajustarse al horario de clase y a aprender sus procesos y rutinas diarias, facilitándoles la organización de sus esquemas mentales, por eso se solicita **continuidad**.

SEPTIEMBRE Y JUNIO			OCTUBRE A MAYO		
LUNES A VIERNES			LUNES A MIÉRCOLES		
MAÑANA	TARDE	COMEDOR	MAÑANA	TARDE	COMEDOR
9:00h a 13:00h*	No hay escuela	13:00h a 15:00h	9:00h a 12:30h*	15:00h a 16:30h*	12:30h a 15:00h
JUEVES			VIERNES		
			MAÑANA	TARDE	COMEDOR
			9:00h a 13:15h*	15:00h a 16:30h*	13:15h a 15:00h
VIERNES			VIERNES		
			MAÑANA	TARDE	COMEDOR
			9:00h a 13:15h*	No hay escuela	13:15h a 15:00h

* Como habéis visto en el horario anterior, la entrada y salida será relajada.

ASPECTES A TINDRE EN COMpte:

➤ Les jaquetes, bates, complements, botelles, carmanyoles, sabates, botes... que els xiquets/es porten a l'escola han de dur sempre **marcat el nom i 1 cognom complet.**

➤ Les jaquetes i les bates han de portar una **cinta amb el nom per poder penjar-les** de manera adequada i autònoma en els penjadors. Si no porten cinta, sempre estan per terra i no se sap de qui són. Evitar portar gorro, guants i complements (a l'entrada millor que s'heu quedeu els adults i ho porteu de nou a l'eixida).

➤ La **ropa i les sabates** han de ser **còmodes** de llevar i posar. Si pot ser amb velcro millor.

➤ A l'escola millor portar **l'esmorzar** amb coses que els alimenten i els ajuden a créixer. Posar la **mida adequada** per a cada xiquet/a. Evitar «Bolleria» que tant embruta la panxa. Hem de seguir treballant l'**alimentació saludable** i lluitar per la salut i benestar dels nostres menuts.

➤ Abans i després d'esmorzar i dinar treballem la **hygiene**: es rentem les mans i la cara amb aigua i sabó. En casa hem de seguir reforçant aquesta tasca.

➤ Si els xiquets/es es fan **pipi o caca** els canviarem a l'escola de manera puntual, sempre i quan no siga una costum. Si algun xiquet/a es fa pipi o caca de manera reiterada s'avisarà a la família perquè el/la canvien i prendrem una decisió consensuada de treball de control d'esfínters pel bé del xiquet/a.

➤ Per aquest motiu i per si es banyen en algun moment, s'ha de **portar a l'escola un saquet** amb la foto i nom i cognoms del xiquet/a amb **1 o 2 mudes de roba completes (ropa, calçotets o bragues, calcetins i sabatilles)** que se substituiran en el canvi d'estació.

ASPECTOS A TENER EN CUENTA:

➤ Las chaquetas, batas, complementos, botellas, fiambreras, zapatos, botas... que los niños/as llevan al colegio tienen que llevar **siempre marcado el nombre y 1 apellido completo.**

➤ Las chaquetas y las batas tienen que llevar una **cinta con el nombre para poder colgarlas** de manera adecuada y autónomamente en las perchas. Si no llevan cinta, siempre están por tierra y no se sabe de quién son. Evitar llevar gorro, guantes y complementos (en la entrada mejor que os los quedéis los adultos y lo traigáis de nuevo a la salida).

➤ La **ropa y los zapatos** tienen que ser **cómodos** de quitar y poner. Si puede ser con velcro mejor.

➤ En la escuela mejor llevar el **almuerzo** con cosas que les alimentan y les ayudan a crecer. Poner el **tamaño adecuado** para cada niño/a. Evitar «Bollería» que tanto ensucia la barriga. Tenemos que seguir trabajando la **alimentación saludable** y luchar por la salud y bienestar de nuestros pequeños.

➤ Antes y después de almorzar y comer trabajamos la **higiene**: nos lavamos las manos y la cara con agua y jabón. En casa tenemos que seguir reforzando esta tarea.

➤ Si los niños/se se hacen **pipí o caca** los cambiaremos en la escuela de manera puntual, siempre y cuando no sea una costumbre. Si algún niño/a se hace pipí o caca de manera reiterada se avisará a la familia porque lo/la cambien y tomaremos una decisión consensuada de trabajo de control de esfínteres por el bien del niño/a.

➤ Por este motivo y por si se mojan en algún momento, se tiene que **traer al colegio un saquito** con la foto, nombre y apellidos del niño/a con **1 o 2 mudas de ropa completas (ropa, calzoncillos o bragas, calcetines y zapatillas)** que se sustituirán en el cambio de estación.

- Els dimecres realitzem a l'escola el «**DIA DE LA FRUITA**» i es recomanable que els xiquets/es vinguen amb la seua carmanyola amb fruita pelada i tallada.

- **L'esmorzar** sempre s'ha de portar en una **carmanyola**, ja que al nostre centre estem completament immersos en els **ODS i Agenda 2030** (Objectius de desenvolupament sostenible) i treballem per reduir al màxim els residus que generem a l'escola. Evitar plàstic i paper. A l'igual que ocorre amb la **botella d'aigua** que preferentment ha de ser **reutilitzable**.

- Recordar sempre tindre **actualitzats els números de telèfon** per poder localitzar-vos en cas d'emergència.

- La **informació** de l'evolució de la seu filla/fill es farà **quadrimestral (gener i juny)** mitjançant un informe descriptiu a la **web família**; a més a més com hem dit abans, hi haurà un dia de tutoria dedicat a l'atenció de famílies, sempre que siga necessari.

- Amb l'**alumnat que s'incorpora per 1ª vegada** a l'escola, tant siga de 3, 4 o 5 anys, s'informarà a les famílies al llarg dels 2 primers mesos de com ha anat el **període d'acollida**.

- Los miércoles realizamos en la escuela el «**DÍA DE LA FRUTA**» y es recomendable que los niños/se vengan con su fiambrrera con fruta pelada y cortada.

- El almuerzo siempre se tiene que llevar en una **fiambrrera**, puesto que en nuestro centro estamos completamente inmersos en los **ODS y Agenda 2030** (Objetivos de desarrollo sostenible) y trabajamos para reducir al máximo los residuos que generamos en la escuela. Evitar plástico y papel. Al igual que ocurre con la **botella de agua** que preferentemente tiene que ser re-utilizable.

- Recordar siempre tener **actualizados los números de teléfono** para poder localizarlos en caso de emergencia.

- La **información** de la evolución de su hija/hijo se hará **cuatrimestral (enero y junio)** mediante un informe descriptivo en la **web familia**; además cómo hemos dicho antes, habrá un día de tutoría dedicado a la atención de familias, siempre que sea necesario.

- Con el **alumnado que se incorpora por 1ª vez** a la escuela, tanto sea de 3, 4 o 5 años, se informará a las familias a lo largo de los 2 primeros meses de cómo ha ido el **periodo de acogida**.

➤ Les eixides del centre per a fer **activitats complementàries**, es faran amb l'**autorització prèvia** dels pares i mares o tutors/es legals, sense la qual, la xiqueta o xiquet no podrà eixir de l'escola. A més aquestes, si no són gratuïtes, es pagaran per transferència bancària al compte de l'escola.

➤ Si algun xiquet/a es mareja amb l'autobús, la família haurà de comunicar-ho a l'inici de curs al tutor/a i sempre que hi haja eixida prendre les mesures necessàries per ajudar al xiquet/a (1ª fila bus, xarop, polseres mareig...).

➤ Celebrem els **aniversaris** del nostre alumnat de manera interna i amb una festa conjunta d'aniversaris. Per seguretat (al·lèrgies) i per evitar la discriminació entre l'alumnat; **no està permès portar menjar ni regals el dia de l'aniversari.**

➤ **Menjador escolar:** Aquells/es que vagen a fer ús al llarg del curs, és important omplir el **full d'inscripció abans del 7 de juliol** durant la formalització de matrícula i així poder reservar la vostra plaça. Qui no ho faça al llarg d'aquests dies no podrà fer ús d'aquest servei.

➤ **Escola matinera:** És un servei que proporciona l'AFA i haureu de posar-se en contacte amb ells/es per emplenar el **full d'inscripció** al llarg de **juliol o setembre**.

➤ Las salidas del centro para hacer **actividades complementarias**, se harán con la **autorización previa** de los padres y madres o tutores/as legales, sin la cual, la niña o niño no podrá salir de la escuela. Además estas, si no son gratuitas, se pagarán por transferencia bancaria a la cuenta del colegio.

➤ **Si algún niño/a se marea con el autobús**, la familia tendrá que comunicarlo al inicio de curso al tutor/a y siempre que haya salida tomar las medidas necesarias para ayudar al niño/a (1ª fila bus, jarabe, pulseras mareo...).

➤ Celebramos los **cumpleaños** de nuestro alumnado de manera interna y con una fiesta conjunta de cumpleaños. Por seguridad (alergias) y para evitar la discriminación entre el alumnado; **no está permitido llevar comer ni regalos el día del cumpleaños.**

➤ **Comedor escolar:** Aquellos/as que vayan a hacer uso a lo largo del curso, es importante llenar la **hoja de inscripción antes del 7 de julio** durante la formalización de matrícula y así poder reservar vuestra plaza. Quien no lo haga a lo largo de estos días no podrá hacer uso de este servicio.

➤ **Escuela mañanera:** Es un servicio que proporciona el AFA y tendréis que poneros en contacto con ellos/as para llenar la **hoja de inscripción** a lo largo de **julio o septiembre**.

PROJECTES DE CENTRE I TRANSVERSAIS

* Al nostre centre es realitzen gran quantitat de **projectes** que en Educació Infantil incorporem **de manera transversal i interdisciplinar** dins la metodologia del dia a dia als nostres ambients i en el nostre cicle. Aquests projectes són els següents:

➔ **Projecte Anual de centre:** Cada any una temàtica, a través de la qual giren les celebracions i activitats del centre.

➔ **Pla de Foment Lector:** Animacions lectores, teatres, visites autors/es a les aules, préstec de llibres...

➔ **Hort Escolar:** Hort ecològic en diferents zones de l'escola i hort vertical de plantes aromàtiques.

➔ **Escola CEPAFE:** Escola promotora de l'activitat física, l'esport i la vida saludable celebrant i participant en activitats esportives i de salut.

➔ **Robòtica Educativa:** Iniciem a l'alumnat en les habilitats del pensament computacional de manera manipulativa i amb robots.

➔ **Pati inclusiu, actiu i coeducatiu:** «Un pati de somnis i colors» Un pati per a tots i totes, sense distinció, on realitzem un munt d'actuacions educatives d'èxit com els apadrinaments entre majors i menuts, el repartiment de jocs de pati, la preparació de jocs tradicionals per part dels majors...

➔ **Convivència positiva:** A través de la mediació escolar i el banc de la Pau, aprenem a resoldre els conflictes entre nosaltres. Assemblees de delegats i delegades, el Consell d'Infància i Adolescència...

➔ **Escola Verda i Sostenible:** Reciclem, compostem, reduïm residus...Volem complir i comprometre's amb els ODS i Agenda 2030.

➔ **Programa RETO (emocions i habilitats socials a l'escola):** Introduïm el Mindfulness, dinàmiques de disciplina positiva i activitats per a gestió de les emocions a través de contes i de les diferents activitats.

PROYECTOS DE CENTRO Y TRANSVERSALES

* En nuestro centro se realizan gran cantidad de **proyectos** que en Educación Infantil incorporamos **de manera transversal e interdisciplinar** dentro de la metodología del día a día a nuestros ambientes y en nuestro ciclo. Estos proyectos son los siguientes:

- ➔ **Proyecto Anual de centro:** Cada año una temática, a través de la cual giran las celebraciones y actividades del centro.
- ➔ **Plan de Fomento Lector:** Animaciones lectoras, teatros, visitas autores/se en las aulas, préstamo de libros...
- ➔ **Huerto Escolar:** Huerto ecológico en diferentes zonas de la escuela y huerto vertical de plantas aromáticas.
- ➔ **Escuela CEPAFE:** Escuela promotora de actividad física, el deporte y vida saludable celebrando y participando actividades deportivas y de salud.
- ➔ **Robótica Educativa:** Iniciamos al alumnado en las habilidades del pensamiento computacional de manera manipulativa y con robots.
- ➔ **Patio inclusivo, activo y coeducativo:** Un patio para todos y todas, sin distinción, donde realizamos un montón de actuaciones educativas de éxito como los apadrinamientos entre mayores y pequeños, el reparto de juegos de patio, la preparación de juegos tradicionales por parte de los mayores...
- ➔ **Convivencia positiva:** A través de la mediación escolar y el banco de la Paz, aprendemos a resolver los conflictos entre nosotros/as. Asambleas de delegados y delegadas, el Consejo de Infancia y Adolescencia...
- ➔ **Escuela Verde y Sostenible:** Reciclamos, compostamos, reducimos residuos. Queremos cumplir y comprometernos con los ODS y Agenda 2030.
- ➔ **Programa RETO (emociones y habilidades sociales en la escuela):** Introducimos el Mindfulness, dinámicas de disciplina positiva y actividades para gestión de las emociones a través de cuentos y de las diferentes actividades.

LA MEUA SALUT I LA DELS MEUS COMPANYS/ES

No es poden administrar **medicaments a l'escola**. En cas necessari s'haurà de signar una autorització, per poder administrar-ho a l'hora de dinar.

- ◆ **Malalties cròniques:** L'autorització i informe mèdic d'una malaltia crònica (al·lèrgia, intolerància, diabetis, asma...) haurà d'estar a l'escola en la formalització de la matrícula i ja serà vàlid per a tota l'escolarització, a no ser que canvi el diagnòstic.
- ◆ **Malalties infecto-contagioses:** L'alumnat afectat per alguna d'aquestes (polls, llémenes, varicel·la, pigota, conjuntivitis, escarlatina, meningitis...) ha de quedar-se a casa fins estiga totalment recuperat/da. De seguida avisar a l'escola per telèfon o correu electrònic per poder activar el protocol i enviar avís a la resta. **Aquí també entra la COVID-19.**

Per tant i de manera general, l'alumnat no ha d'assistir a escola en cas de:
febra de 37'5º o més, malaltia infecto-contagiosa...

La **salut** és una cosa que hem de cuidar molt. **Quan estiguem malalts/es és recomanable que es queden a casa** i vosaltres **cal que aviseu a l'escola**, sobretot en el cas de malaltia contagiosa o duradora. D'aquesta forma el tutor/a estarà avisat/da i podrà comunicar-ho a la resta de pares, mares i mestres, si cal i és necessari per ser contagiosa.

També és molt important que **m'acostumeu** a realitzar **per mi mateix** i d'ara endavant les següents **accions**:
rentar-me les dents i les mans, anar al bany sol/a, torcar-me els mocs,
netejar-me el pipi i la caca... **Molt important que a setembre, el vostre fill/a siga capaç de demanar el "pipí" i la "caca" i controle de manera total els esfínters.**

MI SALUD Y LA DE MIS COMPAÑEROS/AS

No se pueden administrar **medicamentos en la escuela**. En caso necesario se tendrá que firmar una autorización, para poder administrarlo en la hora de comida.

- ◆ **Enfermedades crónicas:** La autorización e informe médico de una enfermedad crónica (alergia, intolerancia, diabetes, asma...) tendrá que estar en la escuela en la formalización de la matrícula y ya será válido para toda la escolarización, a no ser que cambie el diagnóstico.
- ◆ **Enfermedades infecto-contagiosas:** El alumnado afectado por alguna de estas (piojos, liendres, varicela, viruela, conjuntivitis, escarlatina, meningitis...) tiene que quedarse en casa hasta que esté totalmente recuperado/a. Enseguida avisar al colegio por teléfono o correo electrónico para poder activar el protocolo y enviar aviso al resto de familias. **Aquí también entra el COVID-19.**

Por tanto y de manera general, el alumnado no debe asistir al colegio en caso de: fiebre de 37'5º o más, enfermedad infecto-contagiosa...

La **salud** es una cosa que tenemos que cuidar mucho. **Cuando estén enfermos/as es recomendable que se queden en casa** y vosotros hace falta que **aviséis al colegio**, sobre todo en el caso de enfermedad contagiosa o duradera. De esta forma el tutor/a estará avisado/a y podrá comunicarlo al resto de familias, si hace falta y es necesario para ser contagiosa.

También es muy importante que **me acostumbréis** a realizar **por mí mismo** y de ahora en adelante a las siguientes acciones: lavarme los dientes y las manos, ir al baño solo/a, limpiarme los mocos, limpiarme el pipí y la caca... **Muy importante que en septiembre, vuestra hija/a sea capaz de pedir el pipí y la caca y controlar de manera total los esfínteres.**

